

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Se acceptă abonamente la se-
rămintele.
Manuscrisurile nu se restituie.
INSERATE
se primesc în Administrațiune în
Brașov și la următoarele
BIROURI DE ANUNȚURI:
în Viena: la M. Dukas Nachf.,
Max. Augenthaler & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
peik Nachf., Anton Oppelk.
în Budapesta: la A. V. Gold-
berger, E. Klein Bernat, Iuliu
Leopold (VII. Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garsonde pe o coloană 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicități mai dese după tariful
și învoială. — **RECLAMĂ** pe
pagina 8-a o serie 30 bani

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXIX.

GAZETA 1850 în 10-carte a
ABONAMENTUL PENTRU ANUL UNICAT
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-ri de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-ri de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
străinătate și la d-nii colectorii.
ABONAMENTUL PENTRU BRAȘOV
Administrațiune, Piața mare.
Târgul Inului Nr. 30. etajiu
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 6 cor.
Cu dăruirea în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un sem-
plăru 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 275.

Brașov, Joi 14 (27) Decembrie.

1906.

În loc de pace și bunăvoință, războiu și dușmănie.

Avem azi înaintea noastră un nou număr al ziarului „Budapesti Hirlap“, dar nu aflăm nici în acesta măcar două trei rânduri, prin cari să se explice cum de a putut să apară în coloanele acestei foi pronunțat guvernamentale un articol incendiar ca cel publicat în ediția ei de Duminică trecută. În schimb însă organul guvernului în noul său număr, care este ediție de Crăciun, ne anunță începerea ostilităților în războiul de exterminare contra scoalelor și a culturii noastre, ce voeste să-l continue cu îndoită sfortări contele Apponyi, îmbărbătat și sprijinit de toată ceata și de toată puterea coaliției.

Așadar în loc de pace și bunăvoință între oameni și conlocuitorii unei și aceleiași patrie, războiu și dușmănie până în pânzele albe.

Dacă este așa și dacă, când vestește cetitorilor săi serbarea păcii, organul stăpânirii nu are pentru noi ceilalți, cari nu serbăm deodată cu ei Crăciunul, vr'un cuvânt de bunăvoință sau cel puțin bunul simț de a tăcea, ci ne aduce ca cea mai proaspătă nouă știre, că în sfatul puterilor dăle să lucrează la planul de a nimici total gimnaziul din Beiuș, ca institut român-confesional ce a fost și este încă, și de a-l preface în școală de stat maghiară.

Știrea nu e tocmai nouă pentru noi, știm care a fost motivul năvalei ce-o dă acum ministrul Apponyi în contra redutei mult impresoare și deja în parte subminate de obuzurile inimice a școalelor noastre dela Beiuș. Impresurarea și bombardarea s'a început de mai mulți ani, pe vremile episcopului Mihail Pavel, pe când era șef al statului major dela culte și instrucțiune publică neîmpăcatul nostru dușman contele Csaky. Acuma — cum ne spune nota laconică din „Budapest. Hirl.“ — se pregătește luarea cu asalt a școlii fundate de neui-

tatul și fericitul episcop Vulcan, sub comanda contelui Apponyi.

După un șir de ani de armistițiu, iată-i dar pe inimizii învățământului românesc înșirați iarăși aproape în aceeași ordine de bătaie. Imprejurarea, că s'a schimbat comanda, ba că și oastea asaltătoare e compusă din noue elemente, nu împiedică ca războiul început, și întrerupt numai vremelnic de pauze dictate de împrejurări, să se continue și să se poarte poate încă cu mai mare furie ca la început.

Imprejurările, de cari vorbim, și despre cari afirmăm, că au căsunat suspendarea ostilităților pe un timp oarecare, erau condiționate în măsura însemnată de căutarea de pretexte pentru a rumpe armistițiul și a re-înnoi asaltul.

Oamenii noștri de școală din Beiuș, numai ei știu ce au trebuit și trebuie să sufere, închiși și impresurați astfel în cetățuia lor de cei cari le-au jurat peirea. De jertfele extraordinare, ce le aduc ei, nici că mai vorbim, ci voim numai a accentua aici în deosebi marea bagare de samă ce adeseori merge prea departe, de a nu da dușmanului nici cel mai mic privilegiu a se repezi asupra-le, rum-pând armistițiul ce a urmat după primul asalt. S'au păzit și s'au ferit dimpreună cu Episcopul și Conzistoriul așa, că trăsăreau și când cădeau frunzele din copacii ce împrejmuesc mândrele școle românești, înființate, susținute și întărite cu atâta zel și iubire de neam de fericirii fondatori Vulcan și Pavel.

Le-a și succes — deoparte în detrimentul avântului spiritual în jurul acelor institute — să nu provoace până acuma cu nimic furia ascunsă a adversarilor. Dar s'a întâmplat în vara aceasta ceva cu totul neatârnat de mersul lucrurilor din Beiuș, ce le-au dat de mult așteptata ocaziune să rumpă pacea cu Beiușenii și să dea din nou năvală în contra institutelor lor.

S'a întâmplat ca corul român din Beiuș, al căruia conducător era unul din profesorii gimnaziali, să ia parte la concursurile române dela Expoziția din București și să fie acolo lădat dimpreună cu dirigentul său.

Iată un pretext cum nu și-l puteau dori mai binevenit cavalerii de azi ai maghiarizării. A cânta cântece românești se consideră în Ungaria de cei de la putere deja ca o mare îndrăzneală; a cânta cântece românești naționale este un păcat, ce nu se poate ierta; a merge însă ca Român și cetățean de aici în România și a cânta acolo un cântec român „național“ (deosebirea între caracterul cântecelor nici că o fac; pentru ei tot ce-i românesc e național și învoalvă o demonstrație în contra Maghiarilor) este cea mai mare crimă, ce poate exista.

Așa și în cazul de față n'au mai întregat, n'au mai cercetat, ci au pronunțat anatema nu numai în contra corului și a dirigentului său, ci în contra tuturor Beiușenilor.

Ancheta, ce s'a făcut de către directorul superior maghiar, n'a fost decât o formalitate. Era dinainte hotărât ca dirigentul corului, profesorul Ioan Bușuța va fi persecutat dimpreună cu toți, cari au cântat cu el în arenele romane ale Expoziției române. Dar mai mult, a fost dinainte hotărât să sufere pentru „această trădare“ întreg Beiușul românesc dimpreună cu institutele sale.

Încă de ar fi fost sincere și leale guvernele ungurești și ar fi oprit — cum își luaseră de repetite-ori avântul, pe ai noștri de aici să participe la expoziția din București, mai avea oarecare sens prigonirea celor ce ar fi călcat interdictul. Dar așa îi lasă să meargă să viziteze expoziția și apoi îi urmăresc și pedepsesc, fiindcă au cântat, ca Români ce sunt, și ei o doină românească în concertul corurilor fraților de pretutindenii!

Intr'adevăr, din toate câte le-a

spus Andrassy, el a vorbit adevărul numai când a dis:

„In societatea maghiară se deșteaptă uneori *exagerări șoviniste*“.

Exagerări, dău, și încă ce fel de exagerări! Aceste însă nu-și vor găsi leacul și nu vor înceta, pân' ce nu vor înțelege odată și Românii, că drepturile și recunoașterea lor nu se eluptă primind mereu lovituri și plângându-te apoi în parlament, prin pressă și în țară, că uite, sârmanul de tine, și să face o mare nedreptate...

Partidele politice maghiare se vor prezenta de anul nou, ca și în trecut, în corpore la șefii lor. aducându-le felicitările obicinuite. Excepție va face numai partidul constituțional, care, la dorința expresă a lui Andrassy, va renunța la obiceiul acesta. Ministrul Kossuth — se zice — în răspunsul ce-l va da membrilor partidului independent, va face declarațiuni și cu privire la incidentul, provocat de cunoscuta sa scrisoare-circulară în afacerea organizației partidului independent. Partidul popular se va prezenta de asemenea la președintele său, contele Aladar Zichy. În cercurile partidului popular se asigură, că contele Zichy va declara cu aceasta ocaziune, că partidul popular susține sus și tare și pe viitor partea politică-bisericească a programului său, pretinzând, ca și în trecut, revizuirea proiectelor de lege politice-bisericești.

Contingentul de recruți — nu se va urca. »Budapesti Hirlap« desminte știrea, publicată în legătură cu apropiata călătorie a lui Wekerle la Viena, referitoare la urcarea contingentului de recruți. Guvernul ungar, zice numitul ziar, n'are cunoștință de acest pretins proiect — urcarea contingentului de recruți nu poate fi adusă la ordinea zilei în stadiul actual de tranziție.

Situația politică în Croația. În Croația sunt iminente mari schimbări în ce privește raporturile actuale între partidele politice. Se susține cu siguranță că partidul lui Starcevic se va diviza în două. Conducerea unei fracțiuni o va lua deputatul Dr. I. Frank, iar șefia celeilalte fracțiuni Dr. M. Starcevic. Cauza acestei diviziuni sunt contraste de natură tactică, ce s'au ivit în timpul din urmă în sinul partidului. De asemenea este iminentă și o spargere a coaliției ivindu-se neînțelegeri

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Zeul Amor — dormind.

De Iulia Bueren-Hahn.

În atelierul său din Florența sta Michelangelo Buonarrotti visător înaintea operei sale reprezentând pe Amor dormind.

Artistul era de o adevărată frumusețe bărbătească: trăsăturile energice ale feței sale, ochii săi clari și umerii largi arătau una din acele naturi puternice, din care păgânismul și-a creat pe semizeii săi.

Statua, pe care se odihnea privirea artistului, era de o frumusețe desăvârșită. Marea acuratețe a liniilor, desăvârșita armonie a conturilor, grația și perfectă finețea a figurii provocau o strălucire de fericire în ochii artistului. Da, era în adevăr copilul divin, crud și încântător, în același timp, care cu degetele sale mici și abile se joacă cu inimele sermanilor muritori, care cu unghiile sale trandafirii este în stare să facă rane adânci, cu săgețile sale

străpunge scuturi și cuirase, și cu zămbetul său original înfrumusețează viața și moartea.

Măestrul examina cu priviri severe opera sa, el căuta vre-un defect, un punct vulnerabil, dar înzadar. El nu găsi nimic, ceea-ce ar fi fost de criticat.

Amor al său era demn de operele antecedente: Bachus, David, Moise. Acest Moise, care rămăsese în Roma neterminat ca o imputare mută, și pe care Sf. Părinte nu-l putea privi fără ca să dorească din toate fibrele inimii sale pe creatorul acestui cap d'operă.

La ideea aceasta un fulger de satisfacțiune mândră trecu peste fruntea lui Michelangelo, care era incapabil să se umilească, nici chiar înaintea unui Iuliu II.

Papa Iuliu era un adorator fervent al lui Michelangelo. Papa care afirma despre artă și știință că pentru cetățeni sunt argint, iar pentru nobili aur și pentru principii diamante, făcea totul, pentru ca să onoreze pe artist. Dar înalta favoare și gloria gigantică ațitară pe invidioși, în

fruntea cărora se afla Bramante, unchiul lui Raffael, cari îi pricinuiă multe dificultăți și dușmanii și reușiră să-l facă să cadă în disgrăția Papei.

Amândoi erau foarte sanguinici. Mai întâiu se certară, se evitară, și într-o zi Buonarrotti află pentru el ușile Vaticanului închise, pe când rivalul său intrase.

— Bine, zise el, dacă Sanctitatea Sa voeste să mă vadă, mă va chema.

Și el și lăsă neterminate lucrările și plecă la Florența.

Iuliu II ordonă ca să fie urmărit. Artistul puse pe fugă pe urmăritorii săi și trecu granița și se refugiă în casa sa din strada Ghibelinilor, unde se simțea sigur de atacurile Papei.

Răsboinicul Pontifice, care voia să fie reprezentat cu o mână binecuvântând poporul său, iar cu cealaltă luptându-se, nu era omul, ca să permită cuiva ași bate joc de el. El ceru cu energie reînnoarea apostolului, necruțând nici făgădueli nici amenințări, cari însă nu emoționară deloc pe fugar. La aceste el răspunse cu mari

capd'opere, cu care îmbogăți orașul său natal, în năcazul cetății eterne!

— Acesta este un furt pe care-l făptuește în detrimentul meu, repeta mereu Papa plin de mânie.

La toate aceste se gândea Michelangelo în acest moment. Deodată cineva bate în ușă și Pietro, micul pagiu și viri capul anunțând:

— Ilustrul signor Soderini Gonfaloniere al republicii Toscana.

Bonarrotti aruncă o pânză pe opera sa, pe care încă n'o arătase nimănui și se duse în întâmpinarea importantei personalități, care purta acest titlu și pe lângă aceea era și amicul său.

Soderini avea o înfățișare foarte su-părată.

»Sf. Părinte este foarte supărat. El face din reînnoarea ta un *casus belli*. Din cauza ta noi nu putem risca un războiu, pregătește-te așadar și pleacă la Roma.

— Nici nu mă gândesc la asta. Mai bine mă duc la Turci.

ntre partidul dreptei și între partidul progresist croat.

Congresul bisericii sârbești. În ședința de Luni a congresului bisericii gr. or. sârbești, întrunit la Carlovitz, grupul radical al congresiștilor a propus să se îndepărteze de edificiul congresului drapelul negru-galben. Congresul a primit cu majoritate de voturi propunerea. Deputatul Mihail Polit a votat contra. După alegerea comisiei verificatoare, care e compusă numai din deputați radicali, de oarece partidul național a renunțat la cele 5 locuri ce i-s-au oferit, președintele declară că viitoarea ședință va fi convocată după ce comisiunea verificatoare își va fi terminat agendele.

Cuvântarea Regelui Carol.

M. S. Regele Carol a rostit următoarea cuvântare cu ocazia recepției la palat a comisiei Senatului, însărcinată a prezenta răspunsul la mesajul tronului.

Domnule Președinte,
Domnilor Senatori!

Sunt adânc mișcat de mărturisirile de dragoste ce mi le aduce senatul, în cuvinte așa de înalte și măgulitoare, ca un credincios răsădit al sentimentului țării.

Recunoștința noastră trebuie mai întâi îndreptată către bunul Dumnezeu pentru binecuvântările revărsate cu atâta belșug asupra lungei mele domnii — către marii bărbați de stat, ale căror sfaturi patriotice ne-au luminat calea, — către voinica noastră armată, totdeauna gata a-și împlini datoria și a se arăta vrednică de iubirea și de jertfele țării pentru dânsa, — către scumpul nostru popor, în sfârșit, care nu aștepta și nu cerea decât liniștea, dreptatea și statornicia spre a și desfășura minunatele însușiri de muncă și propășire ce le-am admirat cu toții în expoziția noastră națională.

Această frumoasă expoziție, la încheierea căreia ași fi dorit să flu față spre a mulțami călduros tuturor acelor, cari au contribuit la izbândă ei, — va rămâne un neprețuit câștig moral și material, un imbold puternic de a pași înainte pe căile sănătoase ce ne-am tras, și o încredințare mai mult că singura temelie trainică a viitorului nostru, este ocrotirea muncii și ridicarea claselor producătoare.

De aceea, salut cu o vie bucurie toate măsurile de ușurare, de dreptate și de înțărțire ce veți lua întru acest sfârșit, — căci scumpa noastră Românie va fi cu atât mai puternică cu cât toți fiii ei, de o putrivă, vor avea mai mult cuvânt de a o iubi și apăra.

Din tot sufletul vă reînnoiesc d-lor senatori sincerile mele mulțămiri pentru călduroasele urări ce ne-ați adus mie și familiei mele.

Transformarea gimnaziului român din Beiuș în gimnaziu de stat. Se știe, că ministrul instrucțiunii publice Apponyi a pus

la cale o cercetare contra corpului profesoral de la gimnaziul din Beiuș pe motiv, că mai mulți membri ai acestui corp profesoral au aranjat vara trecută, cu ocazia vizitei expoziției naționale jilulare din București, demonstrațiuni contra statului ungar, cântând cântece naționale românești etc. »Budapesti Hirlap« publică în numărul său de Crăciun știrea, că n urma cercetării făcute nu s-au putut constata delictele, de cari au fost învinuți, le oarece profesorii din Beiuș s-au apăsă contra învinuirilor aduse, declarând că ei au vizitat expoziția din București nu ca profesori, ci ca membri ai reuniunii române de cântări din Beiuș. În urma acestei declarațiuni s'a interzis profesorului Bușta de a mai conduce reuniunea. În legătură cu aceste »Budapesti Hirlap« este înfrmat, că e luată în vedere transformarea gimnaziului gr. cat. român din Beiuș în gimnaziu de stat.

Epilog la alegerea de deputat în cercul Șiriei. Înaintea tribunalului din Arad s'a pertractat alaltăieri procesul d-lor adv. Dr. Iacob Hotărânu, președintele partidului național din cercul Șiriei, a preotului Iacob Iercoșan și a țărânului George Roșu din Pâncota acuzați, că cu ocazia unei vorbiri program a d-lui dep. Dr. St. C. Pop, ținută în Pâncota la 22 Aprilie 1906, ar fi agitat contra ungarilor. După ascultarea celor 16 martori, între cari nu se afla nici un singur român și după pledoarele acuzaților și apărătorilor, tribunalul a condamnat pe d-l Dr. I. Hotărânu la 3 săptămâni temniță de stat și 100 cor. amendă, iar pe d-l I. Iercoșan și G. Roșu la câte 2 săptămâni și câte 100 cor. amendă, de asemenea și la suportarea tuturor cheltuielilor de proces. În contra sentinței s'a dat apel.

Guvernul român a delegat pe d-nii Nicu Xenopol și Gr. G. Cantacuzino, deputați, ca să meargă la Paris, spre a începe tratativele pentru încheierea unei convențiuni comerciale între România și Franța. D. Morandini sub-directorul vămilor va însoți pe cei doi delegați, în calitate de secretar.

Sultanul și chestiunea cuțovlahilor. Din Constantinopole se anunță: În ședințele celor două conșilii ale patriarhatului ecumenic, patriarhul a raportat întrebarea sa cu secretarul Sultanului Tachsin-pașa, care la ordinul Sultanului a reînnoit sfatul privitor la regularea chestiunii cuțovlaho. A cerut prin urmare o atitudine corectă din partea mitropolitilor greci din Macedonia către autoritățile locale și către diferitele naționalități și promisiunea că se vor regula și chestiunile privilegiilor patriarhatului. Sultanul a exprimat încredere în mitropolitii greci și promite a trimite o sumă pe bani pentru a ajuta populațiunea în suferință și clerul din Macedonia. Patriarhul a raportat asemenea noua sa convorbire cu marele vizir, care a cerut recunoașterea iradelei din 1905 cu privire la recunoașterea comunelor cuțovlaho și a

cerut mitropolitilor greci o atitudine liniștită. Marele vizir a mai cerut depărtarea din sinod a mitropolitilor din Grevena și Monastir și a declarat că Bulgaria cere crearea unui sinod al exarchatului.

Reînvierea absolutismului în Rusia. »Berliner Tagblatt« publică un articol foarte senzational, spunând că după o știre ce are dintr'un izvor de cea mai absolută încredere, în cercurile înalte militare rusești se discută despre o lovitură de stat, care ar trebui să se facă în curând. Într'o vilă de prin jurul Petersburgului s'ar fi elaborat în această privință un întreg program cu detaliile cele mai amănunțite, după care trebuie să se retragă toate reformele acordate, pentruca să rămână în locul lor vechiul regim absolutist în Rusia.

Un discurs senzational în Scupcina Muntenegreană.

În ședința de alaltăieri a Scupcinei muntenegrene fostul ministru al afacerilor străine Vucovici, luând cuvântul în discuția asupra răspunsului la mesajul tronului, a rostit un discurs, care a produs mare senzație în cercurile politice.

Iată în resumat ce a spus numitul bărbat de stat muntenegrean:

Vucovici a declarat mai întâi că guvernul care a venit la putere în Decembrie 1905, a găsit raporturile cele mai bune cu toate Statele Europene. Toate statele cu deosebire din Balcani admiră felul cum Muntenegru l-a condus politica sa amicală cu marile puteri vecine, rămânând în excelențe raporturi de frateritate cu Rusia, ceea ce toate Statele Balcanice nu puteau face.

Guvernul actual a încercat să schimbe această direcțiune politică și să producă o oarecare răceală în raporturile cu Rusia. Nu Rusia a schimbat atitudinea ei față de Muntenegru. Rusia a ajutat totdeauna pe Muntenegreni și ea este considerată ca un sprijin din cele mai puternice ale prințului Nicolae și ale poporului său. De aceea Rusia nici nu a fost mulțumită când prințul Nicolae a fost la Viena, la Londra, la Constantinopol și la Berlin. Guvernul actual a îndrăznit să declare că vrea să caute un prieten, un ajutor și un aliat acolo unde îl va găsi mai sincer, cu alte cuvinte a vrut să încredințeze protecțiunea Muntenegrului altui stat, care ar putea să se servească pentru aspirațiunile lui asupra peninsulei.

Unde poate găsi țara noastră un aliat mai natural și mai desinteresat și mai imparțial, decât Rusia? Datoria Skupcinei este să se realizeze la vechiul program politic, care a fost urmat timp de 45 ani de domnie a Prințului și trebuie să reprobe atitudinea guvernului actual.

Muntenegru trebuie să fie cu Rusia, Serbia și Bulgaria și cu toate popoarele slave, iar raporturile cu celelalte state trebuie să fie basate pe împrejurările și interesele muntenegrene. Discursul Tronului nu corăspunde relațiunilor actuale ale Muntenegrului cu puterile europene.

Pentru ce Franța a fost ignorată, ea care este o credincioasă aliată a Rusiei și care este națiunea cea mai amicală dispusă față de Muntenegru? Pentru ce nu s'a exprimat recunoștință Angliei pentru marile sale binefaceri, care datează dela

1879 și până azi, și cu deosebire regelui Eduard, care a dat dovezi de multă dragoste față de prințul Nicolae și de familia sa? Cum se poate trece asupra Italiei, cu care Muntenegru are interese comerciale? Sau nu a putut fi citată din cauza politicii sale rău văzută din Muntenegru?

Reprezentanții națiunii trebuie să condamne indiferența guvernului față de Serbia și de Bulgaria. Fiascul politicii guvernului actual este surprinzător — încheie oratorul.

ȘTIRILE ZILEI.

— 13 (26) Decembrie n.

O operă românească. Cetim în »Secolul« de Marti: »Teatrul Național a fost în sărbătoare în serile de Luni și Mercuri, de oare-ce s'a reprezentat pentru întâia oară o operă datorită unui compozitor român. E vorba de opera în trei acte »Enoch Arden«, a cărei muzică e compusă de d-l Alexandru Catargiu. Deși în rubrica săptămânilor noastre dramatice ne-am propus a nu ne ocupa de reprezentațiunile lirice, totuși având în vedere că »Enoch Arden« este întâia operă compusă de un autor român, vom consacra săptămâna noastră dramatică de azi d-lui Alexandru Catargiu.

Afară de opera »Moș Ciocărlan« datorită Românului bucovinean Teodor cavaler de Flondor, care nu prea a răsușit, nu cred, că mai există alte compuneri muzicale românești. Opera d-lui Flondor s'a represintat de câteva-ori, dar nu s'a menținut. Nu greșesc deci, susținând că întâia operă românească este aceea a d-lui Alexandru Catargiu, este »Enoch Arden«.

Asistând la cele două reprezentațiuni mi-s'a umplut inima de bucurie, văzând pe scena teatrului național românesc reprezentându-se o operă datorită unui autor român, interpretată de artiști români în majoritate, cu o orchestră românească și condusă de un român. Ei bine! ori și ce s'ar zice, aceasta este frumos și aci trebuie să căutăm meritul cel mare al d-lui Catargiu. Reprezentațiuni ca cele de Luni și Mercuri sunt făcute [ca să dovedească progresele ce le-au realizat în timpurile din urmă, progrese care acum se întind în toate direcțiunile și cuceresc sferele artistice. Artă în toate manifestatiunile ei este direcțiunea în care eram cei mai înapoiți; de câțva timp în urmă arta românească cucerește înălțimi noi. Acestea sunt manifestatiuni de civilizație, cari vor duce fala numelui românesc tot mai departe și cari vor dovedi, că în tot și peste tot noi Români vom putea sta alături cu cele mai dezvoltate popoare din lume. Aci trebuie să căutăm meritul operii d-lui Catargiu.

»Enoch Arden« a avut un succes desăvârșit. Compozitorul a scris o muzică de o inspirație într'adevăr de remarcată și a probat, că are o cultură muzicală complexă. Enoch Arden va rămâne una din cele mai frumoase compoziții lirice.

Recenzentul foaiei bucureștene vorbește apoi despre piesă și execuțiunea ei. Libretul operei e tras din literatura engleză. Libretul e scris în limba italiană (?—Cor.) de d-l Vittorio Fridrichsen după Tennyson. Spune apoi, că în romanța ce cântă tenorul, din actul al doilea a auzit motive românești (motive din doinele noastre) cari au produs cel mai plăcut efect.

— Doar nu voești să mă pui în conflict cu Papa.
— Aceasta îmi este indiferent.
— În fond el te iubește foarte mult... și tu asemenea, — mărturisește-o.

— Poate să fie așa. Când cineva este indiferent față de altul, nu se coartă.
— Este nedrept din partea ta, să-ți lași locul dușmanilor tăi.

Actualmente Bramante face desgropări înaintea porților Romei.

După cum se spune, s'au găsit anticități splendide, pe cari le atribuie lui Fidias și Praxitelles, și cari sunt puse în fața capd'operelor tale. Te țin de incapabil să crezi așa ceva, ar trebui ca să le arăți contrarul!

Sculptorul fu ispitit un moment să ridice pânza de pe opera sa, pentru ca s'o arate, dar se mulțumi numai a ridica din umeri.

— Crede-mă amice, este o copilărie nedemnă a geniului, Sf. Părinte nu se poate despărți de d-ta.

— Bah! El are pe Phidias și Praxiteles...

Lovitura aceasta totuși îl atinsese, deși nu voia să mărturisească. După ce conduse pe diplomat până la ușă, se întoarse gânditor și agitat:

— Phidias! Praxiteles! repetă el cu amărăciune.

După secole poate numele său va fi rostit împreună cu al lor. Numai posteritatea este dreaptă. Oare cei doi artiști ar fi judecat cu dreptate pe Amor dormind? Ce-i lipsea, pentru a stârni admirațiunea multimei? Un braț...

...Un act grav... un tipet... El dădu portiera la o parte și tremurând din tot corpul, Pietro se aruncă la picioarele sale

— O măestre! Măestre! Iertare.

Curios el voi să privească figura terminată, cu care ocazie un ciocan greu, care se afla pe o scândură, căzuse jos și prin sguduirea provocată, se sparse un braț.

Ingrozit de crima săvârșită copilul și smulgea părul din cap, se bătea cu pumnii

în piept și cerea ajutorul Madonei și al tuturor sfinților.

Bounaretti privea mut marmora zdrobită și-și netezea barba cea lungă.

El ridică pe copilul care plângea.

— Ei, nenorocirea nu este așa de mare, poate chiar...

Și un zimbetenigmatic flutură pe buzele sale.

*

După patru săptămâni Roma întreagă vorbea despre descoperirea prețioasă, care s'a făcut în Campagna romană. Aceasta era un Amor dormind, care stârnia admirațiunea tuturor. Amici și rivali ai lui Michelangelo, în frunte cu Bramante, erau de aceeași părere asupra acestei opere prețioase, care era unică în felul ei. Aceasta le dădu ocaziune, de a scăpa de mânia lor, deoarece Michelangelo trebuia să apară iarăși la curte. Sf. Părinte îl iertase și republica Toscana îl numise ambasador pe lângă Sf. Scaun.

Papa numai putea de bucurie, când salută pe fiul cel pierdut. Când acesta se

înclina înaintea lui, ca să-i sărute pantoful, îl luă în brațe și-l sărută pe amândoi obrazii.

După aceea îl atrase în galerie.

— Câte cap d'opere mi-ai detras! zise el supărat și amenințându-l cu degetul.

Bramante întrerupse conversația și arătând pe Amor dormind, care primise locul de onoare, zise:

— Este o ceartă mare asupra creatorului acestui op de artă. Este un cap d'operă, părerea este generală. Tu în orice caz ești în stare să ne-o descrii mai deaproape. Este Phidias sau Praxiteles.

— Nici unul dintre aceștia. Este pur și simplu un Michelangelo, răspunse Bounaretti ironic. — Priviți! Zicând aceste scoase de sub haina sa brațul, care lipsea și se potrivea perfect la frântură.

Consternarea fu generală. Dar Sf. Părinte întrerupse tăcerea. Și bătând în palmă plin de bucurie zise:

— Bravo, fiule, ai potrivit bine această

»Incontestabil — zice recenzentul — mici lipsuri tehnice se observă pe ici pe colo, dar acestea dispar când e vorba de judecăm opera în ansamblul ei; orchestrația însă este duioasă și nuanțările de sentimente foarte armonios exprimate.

Interpretarea operei a fost dată artiștilor români în frunte cu d-na Darclée; iar de ténorul Ventura și de baritonul Rigoretti toți interpreții au fost Români.

Colecția de țesături și sculpturi românești, proprietatea d-lui prof. D. Comșa, a fost cumpărată de d-na Elisa Știrbei pentru suma de 12.000 lei.

Un nou membru fondator al reuniunii române de gimnastică și cântări. Primim cu plăcere publicare următoare: Salutăm cu căldură pe noul membru fondator al reuniunii noastre: Trăiască d-l *Mihai Popovici*!

Pentru comitetul reuniunii române de gimnastică și de cântări din Brașov: Dr. V. Saftu președinte, V. Branisce secretar.

Necrolog. Familia d-lui deputat Dr. Stefan C. Pop a fost încercată luni de o dură lărmă prin încetarea din viață a lui *Laurențiu* în etate de 6 luni. În mormântarea a avut loc a doua zi, Marti la orele 3 p. m. în cimitirul de sus în Arad. — Adresăm întristatei familii sincere condolețe.

Antisemitismul Papei. Ziarul francez *Le Matin* publică un interviu cu un intim al papei Piu al X-lea, din care reiese că papa nu e așa mare antisemit cum se credea în general. Spre ilustrarea acestui lucru intimul papei a povestit o anecdotă din timpul când Piu era preot într-un sat din Lombardia. Preotul Sarto, când să se ducă într-un sat, unde se afla numai o singură odaie disponibilă, găsi că era ocupată de către un evreu. Evreul aând, că un preot vrea să vie la dânsul în cameră și să aibă gazdă peste noapte, i-a oferit preotului să împartă cu el odaia. »Dintre două rele, spuse Papa, dintre griganzi și evrei am ales pe cel din urmă și am primit oferta evreului. La cină ne aflam la oaltă și apoi am început rugăciunile de înaintea de culcare. Isprăvind rugăciunea mea, am căutat să văd pe tovarășul meu de odaie și l'am văzut pe evreu că încă nu-și terminase rugăciunea. De atunci, adăuse papa, fac eu diferență între evrei și evrei!»

După povestirea acestei anecdote, intimul papei adăugă: »Desigur, papa Piu este antisemit, dar un antisemit foarte tolerant».

O nouă invenție a unui român. Din București se anunță: Este vorba de o nouă invenție a d-lui arhitect român I. G. Chițiu, pe care d-na o numește »Pneumohydrik» și anume o nouă energie puternică, care aplicată ca forță motrice dă rezultate enorme de economie combustibilă. Interesant este, că inventatorul culege forțele de energie din plină atmosferă, combinându-le cu un anumit volum de apă imagnetizată, provocând astfel o putere care concentrată într-un rezervoriu special de 2—3 metri cubi, furnizează materialul suficient pentru alimentarea unui motor de 25—30 cai putere. Această invenție este cu atât mai interesantă, cu cât nu se arde de cât 2—2 și jum. kgr. benzină sau spirt d-naturat în 24 ore.

Veniturile comunei București. Veniturile comunei București dela 1 Aprilie 1906 până la 1 Decembrie au fost în total de 8371.302 lei față de 7 milioane 999.535 lei în perioada corespunzătoare a anului trecut. Față de încasările din anul trecut încasările din primele 7 luni ale anului curent dau un excendend de 371.766 lei.

Un presupus atentat contra regelui Eduard. Luni se răspândi-se prin Londra vestea, că s'ar fi încercat un atentat în contra regelui Eduard, care se afla la vânătoare la castelul regal din Windsor. În timpul vânătoarei un pădurar a auzit o detunătură. Îndreptându-se spre locul detunăturii a întâlnit pe un om cu o armă în mână. Arestat și dus la poliție s'a constatat că presupusul atentator, nu este decât un simplu pălărier care suferă de ideea fixă, că trebuie să ia parte la ori-ce vânătoare regală.

Minunat este efectul obținut de cîntecul dame prin întrebuintarea veritabilului lapte de castraveți englezesc. Acest lapte face să dispară de pe obraz în câteva zile pistruiile, sgrăbunțele și alte boale de piele, netezește crețele și împrumută feței, fără să atace pielea, un teint alb, fresc. Este un mijloc premiat la expozițiile din Paris și Viena și care atât la noi, cât și Anglia înlăturează repede toate ce-

lelalte cosmetice. O sticlă 2 cor. și săpun de castraveți veritabil englezesc 1 cor., pudră 1 cor. 20 b. Se capătă la fle-care farmacie. Se trimite cu posta de farmacistul C. Balassa, Budapest. Erzsébetfalva.

Sericicultura română în streinătate.

D-na Elena Balaban, directoarea școlii de sericicultură — scrie »Conservatorul» — s'a reîntors din streinătate, unde a fost pentru a remite M. S. Reginei Alexandra a Angliei, darul M. S. Reginei Elisabeta, consistând din o admirabilă colecțiune de țesături de mătase și de borangic, lucrute la școala de sericicultură de la noi.

D-na Balaban, în trecerea sa prin Paris, a expus la »Salonul» de iarnă darurile trimise Reginei Angliei, cari au atras admirația tuturor cunoscătorilor.

Marile ziare și reviste franceze au vorbit cu entusiasm și binemeritate elogiul despre țara noastră, cu acest prilej, și despre M. S. Regina Elisabeta, care este foarte mult apreciată pentru nobilele sale calități.

La Londra doamna Balaban a fost foarte bine primită la curtea regală engleză.

M. S. Regina Alexandra, primind darul M. S. Reginei Elisabeta a României, a mulțumit călduros pentru atențiunea Majestății Sale, exprimându-și admirația pentru personalitatea Carmen Sylvei, pe care, precum spunea Regina Angliei, nici una din Suveranele țărilor din Europa nu o întrece prin însușirile nobile și firești.

Suverana Angliei a binevoit a scrie următoarele cuvinte în albumul de onoare al școlii de sericicultură:

»Vă doresc tot succesul pentru marea întreprindere și greaua muncă, care trebuie să devină o binecuvântare pentru Națiunea d-voastră».

Regina Alexandra s'a interesat foarte mult de țara noastră și de Expoziția națională.

Extras din raportul societății „Petru Maior“

Budapesta 21 Dec. 1906.

— Fine. —

D) **Fondul de un ban** 1) Saldul din anul trecut 6:22 cor. 2) Adunați la seara de cunostință 5:60 cor. la oaltă 11:82 cor.

Avea societății e deci plasată în: 1) Fondul permanent 1363844 cor. 2) Fondul disponibil 100362 cor. 3) Fondul corului și al orchestrei 9249 cor., 4) Fondul de un ban 11:82 cor. la oaltă 14746:37 cor. Față de anul trecut cu 13760 99 (vezi mai sus) e un spor de 98538 cor.

Miscarea fondului disponibil a fost următoarea:

Intrate: Taxe de membri ordinari 832 cor., Taxe de membri extraordinari 20 cor. Taxe de membru fondator 100 cor. Venitul petrecerii din Martie 1906, 1071 cor. 86 bani. Dividende dela acțiunii și losuri 64 cor. 16 bani. Interese 967 cor. 44 bani. Ajutoare 325 cor. Din vinderea Istoriei române de P. Maior și almanahul Societății 30 cor. 84 bani. Diverse 18 cor. 10 bani. Saldo anulul 1904/5 42 cor. 76 bani. La oaltă 3472 cor. 16 bani.

Ieșite: Chirie și portar 1079 cor. Cheltuieli secretariale 30 cor. 65 bani. Cheltuieli economice 385 cor. 62 bani. Cărți și abonamente 75 cor. 30 bani. Cheltuieli cu petrecere 57 cor. 12 bani. Mobilier și reparaturi 168 cor. Diverse 78 cor. 49 bani. Transpuși la fondul permanent a) d-l Gh. Serb cu ocaziunea petrecerii 200 cor. b) 10% ale tuturor veniturilor 312 cor. 84 bani. Transpuși la fondul corului din venitul petrecerii 81 cor. 49 bani. Starea fondului disponibil a) La ceche 219 cor. 52 bani. b) În lib. 163 dela »Ardeleana» 709 cor. 34 bani. c) În lib. 4886 dela »Ardeleana» 18 cor. 27 bani. d) Saldo cassei 56 cor. 52 bani. La oaltă 3472 cor. 16 bani.

Binefăcătorii societății au fost: »Albina» 200 cor., »Lugoșana» 40, »Olteana» 25, »Lipovana» 20, »Bihoreană» 20 cor., »Bocșana» 10, »Steaua» 10. Cu totul 325. Mai mulți membri ai societății au strîns prin colectă între sine 23 cor., din cari au abonat pentru societate revistele »Neamul Românesc» 6 cor., »Viața Românească» 10 cor. și »Viața Literară» 7 cor.

4. **Biblioteca societății:** În anul 1904/5 s'au cumpărat 13 opuri și au fost dăruite 12 opuri în 14 volume, o creștere deci de 25 opuri în 27 vol. Au dăruit: Academia Română 2 volume, Asociațiunea 4 volume (Encicl. Rom.), apoi câte un volum domni: Matei Voileanu, A. Viciu, Dr. Gh. Popovici,

Il. Chendi, G. Ghibu, L. Ciato, V. E. Moldovan (2 vol.)

S'au împrumutat spre cetera membriilor 173 opuri în 200 volume. Starea bibliotecii la sfârșitul anului e de 1543 opuri în 1770 vol. În averea bibliotecii mai erau: »Biblioteca Schiau» cu 74 op. în 101 vol.; 34 exemplare din Istoria Românilor de Petru Maior și 512 exemplare din Almanahul Societății.

În 1905—6 biblioteca a crescut la 1620 de opuri în 1859 de volume, parte prin cumpărare, parte prin dăruire. Au dăruit Academia Română 76 vol., Luceafărul 3 vol., Reuniunea femeilor române sălăgene 1 vol., Octavian Goga 1 vol., Dionisie Stoica 2 vol., I. Ștefănescu 1 vol. Societatea a cumpărat 13 volume; s'au legat 15 vol. Spre cetera s'au dat 231 opuri în 270 volume.

5. **Activitatea literară și musicală.** Obiceiul început în 1903 de a ține conferințe, a prins rădăcină, aproape delăturând așa numitele operate.

În cele 8 ședințe literare ale anului 1904/5 s'au cetit următoarele lucrări: 1) V. Vlaicu științe: »Anton Pan», conferință. 2) V. Cucu med.: »Un nou organ apercetiv», conferință. 3) M. Șerban matematici: »Schiță din Maramurăș», cu recenzii de Adam Iancu med. 4) Adam Iancu med.: »La Rugă» schiță, cu recenzii de Pompiliu Nistor. 5) Victor Achim, med. vet.: »Intorțelul și trifoiul» conferință. 6) Septimiu Pop tehnică: »Automobilul», conferință. 7) Victor Achim, med. vet.: »Rugina bucatelor». 8) Victor Achim, med. vet.: »Lupta pentru existență». 9) Traian Gherman litere: »Școlile din Blaj», conferință.

La ședința publică ce s'a ținut în 10 Decembrie, s'au cetit lucrările: 10) »La stână», schiță de Sebastian Stanca, cand. de prof. 11) »Curentele culturale în secolul XVIII», conf. de Ilie Minea, cand. de prof.

Activitatea declamatorie a constat din 2 declamări ale membrului Victor Stanciu (»La Părău» și »Crăiasa zinelor», de G. Coșbuc) și 2 ale membrului Adam Iancu (»Iarna pe uliță», de G. Coșbuc și Cântec, de St. Iosif).

Activitatea muzicală e compusă din debutul corului și al orchestrei la ședința festivă (Corul: »Cântec de seară» de W. Popovici și »Sara» de Obte; orchestra: Potpouri românesc), de I. Murășan, sub conducerea lui Leon. Domide st. med., apoi quartetul, ce a cântat Symphonie a II-a de Haydu și solo de voce, de D. Vasu, stud. iur. La Ședințele Societății a cântat d-nul Bohățel mai multe piese clasice cu violina.

În 1905/6 pe lângă conferințe s'au introdus dările de samă în graiu viu despre cărțile mai noi apărute la Români.

În cele 12 ședințe literare s'a cetit și rostit următoarele: 1) Cornel Albu, drept: »V. Alexandri ca poet și bărbat de stat», disertație; recenziune de Gh. Crișan, stud. în drept. 2) Ioan Bratu, matematic: »Telegraful fără sîrmă», conferință. 3) Constantin Buceșan, stud. în drept: »Primblări prin București, conferință și »Neamul Românesc în Ardeal și Ungaria» (vol. I.), de N. Iorga, dare de samă. 4) Nicolae Drăgan, litere: »Compunerea de cuvinte, teză de cenzură, cetită în 3 ședințe literare consecutive. 5) Traian Crașovan, drept: »Neamul Românesc în Ardeal și Țara Ungurească» (vol. II.) de N. Iorga, dare de samă. 6) Gh. Gârda, drept: »Despre zestres», conferință. 7) Traian Iarca, med. vet.: »Teoria descendenței și originea ei», conf. 8) Pompiliu Nistor, medicină: »Alexandru Odobescu», conferință. Ioan Gorun: »Taina a VI-a și Alexandru Vlăduță: »România pitorească», dare de samă. 9) Gh. Pop, drept: »Oct. Goga», conf.; Ceva despre Goethe și Eminescu, notiță literară, »Credințe» poezii de St. Iosif, dare de samă. 10) Mihai Șerban, matematici: V. Pop: »Domnița Viorica», dare de samă. 11) George Tulbure, litere: »Luceafărul» cu o repriză istorică culturală, conferință.

Activitatea muzicală să cuprindă în concursul corului și orchestrei la concertul din Martie, sub conducerea lui I. Bli-dariu, medicină, și anume corul a cântat: Vorobchievici: »Ciasul rău», iar orchestra: Murășanu: »O idee», marș și Porumbescu: Potpouri din opera: »Craiu nou».

6) **Cabinetul de lectură** a fost înzestrat cu următoarele foi și reviste: Controla, Drapelul, Foaia Diecesană, Foaia Interesantă, Gazeta de Duminecă, Gazeta Transilvaniei, Libertatea, Poporul Român, Telegraful Român, Tribuna, Unirea, Voința Națională, Vaterland, Albina, Buletinul Societății politehnice, Buletinul Societății de științe, Candelă, Convorbiri literare*, Cucu, Familia, Foaia Școlastică, Gazeta Matematică, Gyógyászat, Luceafărul, Neamul Românesc*, Nelușă, Musa Română*, Ori-zontul, Revista Farmaciei, Revista Ideali-

stă*), Sămănătorul*), Transilvania, Viața literară*), Viața Românească*).

În numele Societății mulțumim tuturor binefăcătorilor și sprijinitorilor noștri și-i rugăm să păstreze încrederea față de Societate și de aci înainte; iar noi promitem să căutăm a ne face vrednici de aceea încredere.

Budapesta, în 10/XI 1906.

P. Nistor
președinte.

Nicolae Negruțiu
secr.

NECROLOG. Anunțăm cu multă durere, moartea prea iubitului nostru Nicolae Ionaș, profesor de cant în pensiune, întâmplată azi la 11¼ ore înainte de amiază în vrsta de 64 ani. În mormântarea i-se va face Mercuri în 26 Decembrie la 2 ore după amiază în cimitirul comun din Blaj. În veci amintirea lui! Blaj în 24 Dec. 1906. În numele rudeniilor: Nicolae Brânzău prof., Pitești.

ULTIME STIRI.

Praga. 26 Decembrie. Partidul social-democrat a luat hotărârea de a pune candidați în toate cele 108 cercuri electorale. La balotage partidul social-democrat va sprijini pe candidații acelor partide, cari au fost pentru sufragiul universal.

Belgrad. 26 Decembrie. *Scupștina* a adoptat în a treia cetire proiectul de împrumut, cu 88 voturi contra 44. Un grup de studenți a manifestat pe străzi strigând: »Jos guvernul! Jos împrumutul!»! Studenții s'au îndreptat apoi spre universitate trecând prin fața palatului regal și a domiciliului ministrului Pasici strigând: »Jos guvernul!»! Jandarmeria a intervenit. În fața universității, studenții au protestat contra intervențiunei jandarmeriei, care s'a retras. Studenții s'au retras apoi în liniște.

Petersburg. 26 Decembrie. *Tri-bunul de războiu* a condamnat la moarte pe amiralul Nebogaton și pe comandantii celor trei cuirasate cari s'au predat Japonezilor, în afară de cuirasatul »Orel». Date fiind însă îndelungatele servicii aduse de amiral și a circumstanțelor atenuante cari au însoțit predarea vaselor, tribunalul a hotărât să roage pe Țar să transforme pentru toți condamnații pedeapsa cu moarte în detențiune pe 10 ani de zile. Patru ofițeri au fost condamnați la detențiune, 2 la 4 luni închisoare, iar ceilalți au fost achitați.

Sofia. 26 Decembrie. Uniunea femeilor bulgare a prezentat un memoriu Sbraniei cerând: alegerea femeilor în consiliile școlare și numirea lor ca inspectori a școlilor și instituțiilor particulare. Președintele Sbraniei a promis că va satisface cererea aducând-o în discuțiunea Sbraniei.

Lemberg. 26 Decembrie. În Stanislau a avut loc eri o întrunire populară, în care s'a aprobat greva elevilor poloni din Polonia germană, exprimându-se simpatie fraților poloni. S'a luat apoi hotărârea de a se boicota mărfurile germane.

Londra. 26 Decembrie. S'a descoperit aci că o asistentă a unei moașe lua de ani de zile în primire pe copii, ai căror mame voiau să se scape de ei. Asistenta ucidea pe copii îndată după primire, fierbându-i în ulei. Se crede că fiiorasa criminală are pe conștiința ei câteva sute de nevinovate victime.

Londra. 26 Decembrie. O știre din Port-Said primită de compania »Lloyds» spune că vasul german »Berlin» a debarcat la Suez doi ofițeri bolnavi, după toate aparențele, de ciumă.

Irkutsk. 26 Decembrie. Comitetul partidului social-revoluționar compus din 18 membrii, a fost arestat.

*) abonate.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor respons. interim.: Victor Branisce.

Cursulbursa la din Viena.

Din 24 Decembrie n. 1906.

Renta ung. de aur 4‰	114 15
Renta de corone ung. 4‰	95 75
Impr. căil. fer. ung. în aur 3 1/2‰	84 75
Impr. căil. fer. ung. în argint 4‰	95 80
Bonuri rurale croate-slavone	96 —
Impr. ung. cu premii	202. —
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	152.25
Renta de hârtie austr. 4 1/10	98 90
Renta de argint austr. 4 1/10	98 86
Renta de aur austr. 4‰	117.05
Renta de corone austr. 4‰	98 90
Bonuri rurale ungare 3 1/2‰	89 70
Losuri din 1860	156 50
Acții de-ale Băncii ung. de credit	1775. —
Acții de-ale Băncii austr. de credit	837 50
Acții de-ale Băncii austro-ung.	689.25
Napoleonori.	19.11
Mărci imperiale germane	117 60
London vista	240.95
Paris vista	95.42 1/2
Note italiene	95 50

Cursul pieței Brașov

Din 25 Decembrie n. 1906.

Banconote rom. Cmp.	18.86	Vënd.	18 94
Argint român	18.80	"	18.84
Napoleonori.	19.06	"	19 10
Galbeni	11.20	"	11.45
Mărci germane	117.20	"	117 30
Lire turcesci	21.50	"	21.60
Seris. fonc. Albine 5‰	101. —	"	102
Ruble Rusesci	2.63	"	2.58

Unde se mănâncă bine
și se beu VINURI curate
de Mediaș BERE de Pilsen
„Urquell“ prospătă dela cep în
fie-care di? ? La

Restaurantul Schwarzburg
în Brașov, Str. Spitalului nr. 20.
De o cercetare numerosă se roga

C. R. GLIGORE CRISTEA,
conducătorul restaurantului.

91—0

Telefon nr. 100.

FARMACIA la URS a lui VICTOR ROTH

Colțul Strada Hirscher și Orfanilor nr. 1,
(fost Târgul Straelor în apropierea Teatrului.)

Cel mai mare depou de specialități farmaceutice
(INDIGENE ȘI STREINE.)

CREME pentru frumsețe și **SĂPUNURI,**
PUDRE și **PARFUMURI** franțuzești,
ARTICOLE de toaletă.
APE MINERALE.
Mărfuri de gumă.

Expediție zilnic cu poșta. Proprietarul fiind mai mulți ani în
București la Farmacia Brus, dă răspuns în limba română la ori ce în-
trebare.

97— 190.

Droguerie medicinală

a lui

C. H. NEUSTÄDTER,
BRAȘOV, Strada Porții Nr. 15 (Casele Altstadt).

Magazinul cel mai bogat și bine asortat în Brașov de:
Droguerie, Chemicali.

Pudre și Parfumuri franțuzești.

Articole pentru frumsețe, Manicure.

Perit pentru dinți pâr și haice. Apă de păr și de gură.

Toate articolele de toaletă.

Pansamente, mărfuri de gumă

Irrigatoare, Aparate de Inhalatie și de fotografie
cu articole necesarii. *Untură de pește alba și gal-
bue. Săruri minerale pentru baie. Ceat. Faină*

lactată Nestle, Kufek, Theinhard. Uleiuri
eterice, esențe pentru Rum, liquoruri etc.

Cadouri frumoase pentru Crăciun și Anul nou.

Zilnic expediție cu poșta.

Flanele originale englezești și Bluze pentru Dame.

Mărfuri de modă și salon de resturi

Strada Neagră Nr. 25.

Reintors acuma din călătoria pentru cumpărături de
mărfuri recomand **depositul bogat de mărfuri de toamnă**
și **iarnă** cu prețuri surprinzător de ieftine.

Cea mai favorabilă ocazie de cumpărare,

Stofe moderne pentru Dame
sorturi de lână, de mătăsări și de spălat. Mare asortiment
de resturi, calitate bună. **Stofe** în Garre englez și fran-
cez **Stofe** pentru costumuri, postavuri fine. **Stofe** pen-
tru **Bluze** și haine de spălat.

Să nu neglijați

a profita de ocazie pentru a cumpăra ieftin ce ofer pen-
tru sezonul de toamnă: **Stofe de lână** pentru bărbați și
dame. **Stofe de mătase, covoare, albituri, pânzături** și toate
mărunțișurile la confecționarea de rochi.

O singură vizită e de ajuns pentru convingerea ada-
vărului.

Cu toată stima

JULIUS RESCHNER,
Strada Neagră nr. 35.

Batist frumos potrivit pentru bluze la dans.

 Cognac
CZUBA-DUROZIER & Cie.
DISTILLERIE FRANÇAISE. PROMONTOR.
Se capătă pretatindenea.
Representanța generală **Ruda & Blechmann** Budapest.

La 7 Expoziții publice cele dintâi premii!

Veritabil
numai
cu

SOSONI, SLIPPERS
GALOSI
de Petersburg.

Singurii contrahenți: **MESSTORFF, BEHN & Co.,** Viena I.

Vânzare în detail în toate prăvăliile mai bune de încălțăminte, mode și gumă.

Cruce séu stea duplă electro-magnetică

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta.

Vindecă și inviorează

Deosebită atențiune e a
acest aparat vindecă bo-

Nu e mijloc secret.

pe lângă garanție.

se da împrejurării, că
le vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra: durerilor de cap și dinți, migrene, ne-
uralgie, împedecarea circulației sângelui, anemie, amțeli, tuituri de ureche, bătaie de ini-
mă, sgârșiri de inimă, asmă, auțul greu, sgârșiri de stomac, lipsa pozei de mâncare, re-
ceală la mâni și la picioare, reumă, podagră, ischias, uțul în pat, influență, insomnie, epilepsia,
circulația neregulată a sângelui și multor altor bôle, cari la tractare normală a medicu-
lui se vindecă prin electricitate. — In cancelaria mea se află atestate încurse din toate păr-
țile lumii, cari prefuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine pôte examina aceste atestate
Acel pacient. care în decurs de 45 zile nu se va vindeca, i-se retrimite banii. Unde or-
ce încercare s'a constatat zădarnică, rog a proba aparatul meu.

Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că **aparatul meu nu e permis a ăe**
confunde cu aparatul „Volta“, de ore-că „Ciasul-Volta“ atât în Germania cât și în Austro-
Ungaris a fost oficial oprit, fiind nefolositor. pe când **aparatul meu e în genere cunoscut**
apreciat și cercetat. Deja ieftinătatea cruci male electro-magnetice o recomandă indeosebi

Prețul aparatului mare e 6 cor. Pretul aparatului mic e 4 cor.
folosibil la morburii, cari nu sunt mai vechi de 15 ani. folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vëndare pentru țers i streinătate e.c.

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V, Strada VADÁSZ 42 A./E.
colțul strada Kálmán.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul a 10 fl. s
vinde la zaraful Dumitru Pop, la tutungeria de pe parcu
Rudolf și la Eremias Nepoții.